

Mnichovská past

Příloha

Rodiny v krizi 30.let

Rodiny našeho příběhu a jejich navazující osudy

Petlanovi

V době celosvětové hospodářské krize ve 30. letech musel otec rodiny ukončit svou živnost. Příčinou byla i nekonkurenceschopnost vůči Baťovým závodům, které začaly vyrábět jízdní kola a přebíraly mu zákazníky. Rodina prodala dům v Uherském Hradišti a přestěhovala se na statek v Březolupech, kde hospodařila dva roky. Poté se vrátili zpět do Hradiště, kde otec provozoval autodopravu.

„Dva roky jsme bydleli v Březolupech, měli jsme hliněnou podlahu, donesli jsme si slámu... Tatínek musel živnosti zanechat. Byl zámečník, vyráběl kola, ale Baťa začal vyrábět i kola a drobní živnostníci mu nemohli konkurovat. Dům prodal a v Březolupech koupil půlku menšího statku. Maminka tam ale byla hodně nemocná a tatínek statek prodal. Chtěl něco koupit v Hradišti, jenže tehdejší československá vláda vyhlásila moratorium na vklady. Peníze zůstaly blokovány celou válku, a nakonec o ně přišel. Po válce se stal údržbářem v jarošovském pivovaru.“

František Petlan

Zajímavost – Petlan vyráběl i zvonky na kola se svým jménem. Pokud máte staré kolo, možná na něm tento nápis najdete.

Karasovi

Krizi přečkali ve velmi skromných a chudých poměrech. Zvládli i válečná léta, ale po nástupu komunistů museli odevzdat hospodářství.

„Tatínek nakonec podlehl nátlaku, odevzdal svá pole do družstva a začal pracovat ve skladu dřeva.“

Vzkaz Marie Václavkové (roz. Karasové):

„Kdysi jsme žili úplně jinak. Když o tom vyprávím mladým, říkají, že je to jako z pravěku. I když nebylo bohatství, mezi lidmi bylo více lásky. Dnes jsou modlou peníze, a to nepovede k ničemu dobrému. Lidé by měli být skromnější a pracovitější.“

Zámečníkovi (Zahradníkovi)

Ze vzpomínek pamětníka Bedřicha – v období krize si pamatuje jen pomoc na poli. Po válce se vyučil číšníkem, kuchařem a barmanem a snil o cestování po světě. Po únoru 1948 poskytl nocleh známému, který byl politickým uprchlíkem, a oba poté zatkla Státní bezpečnost. Bedřich prošel výsledkem spojeným s fyzickým násilím, několik měsíců strávil na samotce ve věznici v Uherském Hradišti. Po propuštění byl zařazen k Pomocným technickým praporům a dlouho se nemohl věnovat své profesi.

Kirschnerovi (Staré Město)

V roce 1925 založil inženýr Ludvík Kirschner ve Starém Městě továrnu na mýdlo, maziva a laky. Jako jedna z mála místních továren přežila krizi a nezkrachovala. Po roce 1948 byla znárodněna a dostala název *Barvy a laky, n. p.*, dnes Colorlak, a. s.

Maděrovi

Krizi přečkali ve skromných podmínkách, děti hodně pomáhaly – například sběrem dřeva. Vladimír Maděra tuto znalost lesů později využil za okupace, kdy jako student pomáhal v odboji proti Němcům.

Honovi

Sklárna byla za krize uzavřena a dělníci zůstali bez práce. I tak všechny děti později studovaly. Anna Honová byla v době komunismu zatčena za šíření protikomunistických letáků a ve vazbě v Uherském Hradišti strávila dva a půl roku.

Šoustarovi

Krizi zvládli, ale podrobnosti nejsou známy. Z této židovské rodiny přežil válku pouze syn Jiří.

Skříčilovi

O osudu rodiny se nedochovaly žádné záznamy